

Sund hele livet ECDC i aktion

Fotos

Alle fotos (c) ECDC, undtagen:

Forside, midten; side 2; © CDC. Med tilladelse fra Cynthia Goldsmith;
Jacqueline Katz; Sherif R. Zaki

side 4 © stockxpert.com

side 8, venstre © US National Museum of Health and Medicine

side 9 © CDC

side 14, højre © istockphoto.com

side 16, venstre © Image Source

side 16, højre © CDC. Courtesy of Dr Edwin P Ewing, Jr

© Det Europæiske Center for Sygdomsforebyggelse og -kontrol, 2009.

ISBN 978-92-9193-142-2

DOI 10.2900/11956

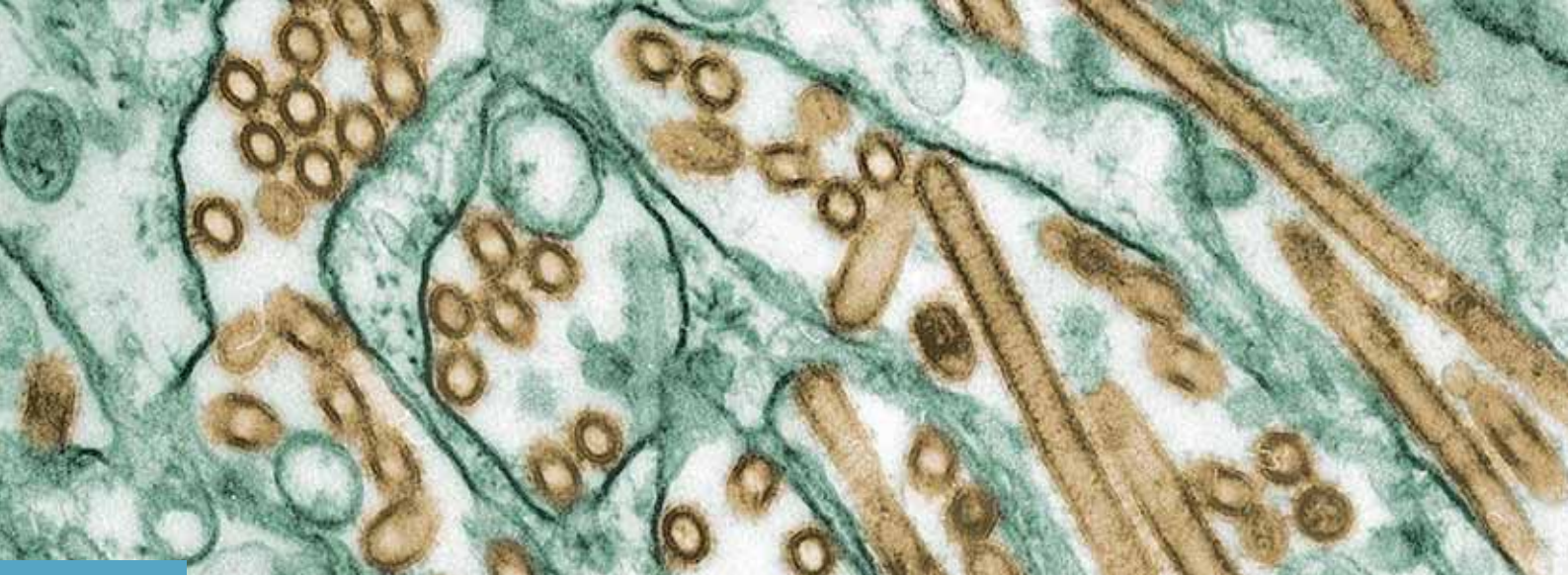
Eftertryk er tilladt med kildeangivelse. Alle fotografier i denne publikation nyder ophavsretlig beskyttelse og kan ikke anvendes til andre formål uden udtrykkelig samtykke fra indehaveren af ophavsretten.

Sund hele livet

ECDC i aktion

Indholdsfortegnelse

Forord — EU-aktion mod smitsomme sygdomme	3
Hvilken trussel udgør smitsomme sygdomme mod mennesker i Europa?	4
ECDC i aktion	6
Hvad nu, hvis der startede en pandemi i morgen?	8
ECDC's strategiske prioriteter for 2007-2013	10
Sådan er ECDC opbygget	12
Nøglefakta om ECDC	14
Liste over smitsomme sygdomme, som er anmeldelsespligtige i EU	16

»Vores vision er et EU, hvor alle borgere nyder den bedste beskyttelse mod overførbare sygdomme, som den seneste teknologi for forebyggelse og kontrol kan tilbyde«

Zsuzsanna Jakab, direktør for ECDC

Forord – EU-aktion mod smitsomme sygdomme

Verden har aldrig været så tæt knyttet sammen, som den er det i dag. Millioner af mennesker og tonsvis af fødevarer krydser grænserne hver eneste dag. På en gennemsnitlig nat finder man på et hvilket som helst større hotel i en europæisk by gæster fra mindst et dusin lande. Som udbruddet af SARS viste det i 2003, kan udbrud af smitsomme sygdomme brede sig til hele verden med en hast, vi aldrig har oplevet før.

De gode nyheder er, at redskaberne i det 21. århundrede til at spore og forebygge sygdomsudbrud er bedre i dag end på noget andet tidspunkt i historien. Udfordringen er at sikre sig, at vi bruger disse redskaber fornuftigt.

Det Europæiske Center for Sygdomsforebyggelse og -kontrol (ECDC) blev oprettet i 2005 og har til formål at styrke Europas forsvar mod smitsomme sygdomme. Vi arbejder inden for EU's institutioner og medlemsstater på at lette samarbejdet og tilvejebringe det evidensgrundlag, der er nødvendigt for at sætte effektivt ind. Vores vision er et EU, hvor alle borgere nyder den bedste beskyttelse mod smitsomme sygdomme, som den seneste teknologi for forebyggelse og kontrol kan tilbyde.

Som et videnskabeligt agentur i Den Europæiske Union gennemfører ECDC risikovurderinger og tilvejebringer videnskabelige beviser til politiske beslutningstagere i EU og i de enkelte lande. Men vi har også en rent praktisk operationel rolle med hensyn til at forsvare Europa mod sygdomme.

Overvågning og vurdering af trusler mod menneskers sundhed er ikke noget, vi gør ved blot at sidde på vores kontorer i Stockholm. Vi har løbende epidemiologer ude i marken, som vurderer forholdene der, hvor tingene sker. Det gjorde vi både i 2005 og i 2006, da H5N1-fugleinfluenzaen kom til dele af Europa, og igen for kort tid siden, da der opstod et udbrud med den tropiske virus, chikungunya.

Så selv om en del af vores arbejde fokuserer på statistikker og videnskabelig analyse, spiller vi også en rolle ved at reagere på hændelser, der har direkte virkning på menneskers sundhed. Det giver os et ansvar – og en motivation – til at gøre det rigtige.

Kort sagt er det vores job at holde Europa sundt, nu og i fremtiden.

Zsuzsanna Jakab
Direktør for ECDC

Hvilken trussel udgør smitsomme sygdomme mod mennesker i Europa?

Smitsomme sygdomme skyldes mikroorganismer — fx bakterier, vira, parasitter eller svampe — som trænger ind i den menneskelige krop og formerer sig dér. Mikroorganismer kan smitte mennesker ad en række forskellige veje. De kan findes i den luft, vi indånder, det vand, vi drikker, eller den mad, vi spiser. Mennesker kan blive påført disse mikroorganismer ved kontakt med andre mennesker, dyr, planter eller endog med det usynlige snavs på genstande, de rører ved.

EU-landene har generelt haft stor succes med at bekæmpe smitsomme sygdomme. Hygiejnen er høj i EU sammenlignet med mange andre dele af verden, og EU's medlemsstater har gode offentlige sundhedssystemer. Nationale vaccinationskampagner har holdt forskellige sygdomme under kontrol og i nogle tilfælde endog udryddet dem.

For de fleste af de omkring 50 sygdomme, som ECDC indsamler data om, er infektionsraten enten faldet eller

har holdt sig stabil over de seneste 10 år. De fleste dødsfald i EU-landene skyldes ikke-smitsomme sygdomme, såsom kræft og hjertesygdomme.

Man skal imidlertid holde sig for øje, at den nuværende situation er resultatet af en stor og vedvarende indsats fra sundhedsmyndigheder, sundhedsfagligt personale, forskere, og mange andre. For mindre end 100 år siden var infektioner stadig den hyppigste dødsårsag — særlig blandt børn og unge. Hvis den beskyttelse, som vi har opbygget, ikke konstant holdes ved lige og udvikles, vil disse infektioner komme tilbage med fornyet styrke. Selv i dag må problemet med smitsomme sygdomme ikke undervurderes. Hvert år koster smitsomme sygdomme i EU-landene tusindvis af liv, millioner af tabte arbejdsdage og usigelig smerte og lidelse.

Smitsomme sygdomme — de største trusler

- Den vigtigste sygdomstrussel i Europa kommer fra mikroorganismer, der er blevet modstandsdygtige over for antibiotika. Infektioner fra sådanne bakterier er et kolossalt og hurtigt voksende problem både på vores hospitaler og i samfundet generelt. Hvert år får omkring fire en halv million mennesker i EU infektioner i forbindelse med sundhedspleje. Det skønnes, at helt op til 40 000 patienter dør som en direkte følge heraf.
- Der blev rapporteret om over 25 000 nye tilfælde af hiv/aids i EU-landene i 2006. Det samlede antal mennesker, der lever med hiv i EU, skønnes at ligge på ca. 700 000. Heraf er der omkring 30 % — ca. 200 000 mennesker, der ikke ved, at de er hiv-smittede.
- Der blev anmeldt næsten 90 000 tilfælde af tuberkulose (TB) i EU i 2006. Tilfældene af TB er stigende blandt udsatte grupper, såsom indvandrere og hiv-smittede. Der ses rundt om i EU tilfælde af medicinresistent tuberkulose, som er meget vanskelig, om ikke umulig at behandle.
- Hver vinter bliver hundredtusindvis af mennesker i EU alvorligt syge af sæsonbetinget influenza. Heraf vil flere tusinde mennesker dø på en gennemsnitlig influenza-sæson, ofte unødigt, idet der findes effektive vacciner tilgængelige for risikogrupperne.
- Helt nye mikroorganismer tilpasser sig og ændrer sig med det resultat, at nye sygdomme kan dukke op, og rent faktisk gør det. Det så vi med hiv/aids i 1980'erne, variant Creutzfeldt-Jakob-sygdommen i 1990'erne og SARS i 2003.
- Klimaforandringer kan også føre til nye sygdomsmønstre i Europa. Vi har set tick borne encephalitis (TBE, centraleuropæisk hjernehindebetændelse) brede sig til forskellige dele af Europa, lige som vi også har oplevet udbrud af nye tropesygdomme i de seneste år.

ECDC Ekspert i marken

ECDC Emergency Operations Centre

ECDC i aktion

Indsats over for trusler mod sundheden

EU-landene har siden 1990'erne rutinemæssigt udvekslet oplysninger om sygdomsudbrud, der har potentiale til at spredes på tværs af landegrænserne. EWRS-systemet (et sikkert system for tidlig varsling og reaktion på trusler mod folkesundheden i EU) forbinder sundhedsmyndigheder i medlemsstaterne, ECDC og Europa-Kommissionen. ECDC's epidemiiske eksperter, der sidder i vores kriseberegningscenter, overvåger dette system syv dage om ugen, 365 dage om året. De holder ligeledes øje med oplysninger fra WHO, internationale partnere og medierne.

Når en trussel opdages, vurderer ECDC's medarbejdere hurtigt dens betydning og udveksler deres konklusioner med Europa-Kommissionen og medlemsstaterne. Om nødvendigt kan ECDC selv udsende eksperter i marken for at undersøge forholdene på stedet.

Indsamling af data på EU-niveau om smitsomme sygdomme

ECDC indsamler data fra sine medlemsstater om cirka 50 vigtige smitsomme sygdomme (se side 16 for en liste over disse sygdomme). Det sætter ECDC i stand til at stykke et billede sammen for hele Europa af, hvad der sker omkring smitsomme sygdomme på vores kontinent og analysere tendenser i antallet af indberettede sager. En af ECDC's centrale strategiske målsætninger

er at arbejde sammen med medlemsstaterne og Europa-Kommissionen om at forbedre pålideligheden og sammenligneligheden af data på tværs af Europa. I dag afspejler forskelle blandt medlemsstaterne med hensyn til antallet af indberettede sager af forskellige sygdomme ofte forskelle i den måde, hvorpå data indsamles snarere end forskelle i den »virkelige verden«.

ECDC udarbejder en årlig epidemiologisk rapport, der samler og analyserer data om alle de sygdomme, den dækker, samt situationsrapporter for specifikke sygdomme, som fx hiv/aids og tuberkulose.

Levering af dokumentation for en indsats på folkesundhedsområdet

Ud over levering af data af høj kvalitet til beslutningstagere leverer ECDC også uafhængige videnskabelige udtalelser. Med dette formål for øje trækker ECDC på ekspertisen fra egne medarbejdere, eksperter fra nationale folkesundhedsmyndigheder og fra universitetsmiljøet. Proceduren for udarbejdelse af en udtalelse er normalt den, at der nedsættes et ekspertpanel på ad hoc-basis, der udarbejder en foreløbig udtalelse, som dernæst drøftes i ECDC's rådgivende forum.

Europa har en lang tradition for videnskabelig ekspertise inden for infektionsbiologi og lægemidler til infektionssygdomme. Gennem samarbejde og netværks-samarbejde med de ledende videnskabsfolk i Europa

Eurosurveillance – ECDC's videnskabelige tidsskrift

Eurosurveillance er et førende europæisk videnskabeligt tidsskrift for epidemiologi, overvågning, forebyggelse og kontrol af smitsomme sygdomme. Det udkom første gang i 1995 og har været offentliggjort af ECDC siden marts 2007. Nye numre kan hentes på webstedet www.eurosurveillance.org hver torsdag og indeholder hurtige meddelelser og nyheder, længere dybtgående forskningsartikler samt rapporter om overvågning og udbrud. De fleste artikler offentliggøres ligeledes hvert

kvartal i en trykt version. Desuden udsendes der med jævne mellemrum e-breve om hændelser, som hurtigt skal varsles til læserne med henblik på en hurtig folkesundhedsindsats.

Eurosurveillance er et tidsskrift med åben adgang, der er gratis for både læsere og forfattere. Tidsskriftet har i dag mere end 13 000 elektroniske abonnenter, og papirudgaven trykkes i 6 000 eksemplarer.

sættes ECDC i stand til at samle viden om tværnationale folkesundhedsspørgsmål. Centrets nuværende aktiviteter sigter desuden mod at knytte videnskab og politisk beslutningstagning tættere sammen og øge anvendelsen af laboratorieresultater i forbindelse med de aktuelle folkesundhedsspørgsmål på området.

Uddannelse og kapacitetsopbygning

ECDC koordinerer det europæiske uddannelsesprogram vedrørende epidemiologi i praksis (European Program for Intervention Epidemiology Training (EPIET)), som tilbyder uddannelse og praktisk erfaring på de nationale centre for sygdomsovervågning og -indsats i EU. Dette program, der finansieres af ECDC og EU's medlemsstater, henvender sig til læger, sygeplejersker, mikrobiologer, dyrlæger og andet sundhedsfagligt personale, der arbejder med epidemiologi i forbindelse med folkesundhed. Formålet er at udvikle et europæisk netværk af epidemiologer i praksis, som styrker sygdomsovervågningen og -indsatsen både i og uden for EU.

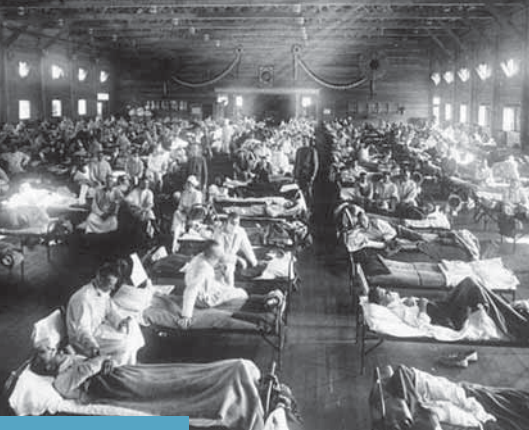
ECDC gennemfører løbende konsultationer med nationale tjenestemænd og arrangerer korte uddannelsesmoduler for dem. Derved sættes ECDC i stand til at vurdere medlemsstaternes folkesundhedskapacitet og fokusere på nøgleområder, der kræver kapacitetsopbygning.

Sundhedskommunikation: information, der skal muliggøre en indsats

ECDC's mål er at levere oplysninger og analyser, der kan handles på. Imidlertid kan beslutningstagere på folkesundhedsområdet i EU og i medlemsstaterne kun agere på nye data eller ny rådgivning, hvis de er klar over, at de eksisterer. Formidling af vore videnskabelige resultater er derfor af væsentlig betydning for ECDC.

Folkesundhedseksperter og beslutningstagere er ECDC's hovedmålgruppe, men smitsomme sygdomme påvirker alle. Europas borgere og medier har derfor en legitim interesse i at vide, hvad ECDC foretager sig. ECDC kommunikerer proaktivt med medierne, og nogle af centrets publikationer henvender sig også direkte til borgerne.

Ud over at kommunikere resultaterne af sine aktiviteter fungerer ECDC for medlemsstaterne også som eksperitsecenter om bedste praksis inden for sundhedskommunikation og fremmer oplysningskampagner, der går på tværs af landegrænserne. Under sygdomsudbrud har ECDC og Europa-Kommissionen en vigtig rolle med at sikre en sammenhængende varsling om risici på tværs af EU.

Nød Hospital under den spanske syge i 1918

Hvad nu, hvis der startede en pandemi i morgen?

Hvad nu, hvis der skulle dukke en ny, ekstremt virulent form for influenza op, som spreder sig rundt i hele verden? Hvilken rolle ville ECDC så komme til at spille for at beskytte folk i Europa mod sygdommen?

Det ville være sandsynligt, at pandemien ville starte uden for Europa. Det kunne også tænkes, at det første udbrud af den nye sygdom ikke umiddelbart ville blive anerkendt som en pandemisk influenza. Det første signal om, at en pandemi kunne være under opsejling, ville blive opfanget af **ECDC's epidemiske eksperter**, enten gennem presserapporter fra det berørte land eller fra officielle oplysninger. Disse officielle oplysninger kunne komme enten direkte, som en briefing fra ansatte i sundhedssektoren i det berørte land, eller gennem Verdenssundhedsorganisationen (WHO).

ECDC's opgave ville så være at vurdere, hvor alvorlig en trussel det ville være mod folkesundheden i Europa. I betragtning af den interesse en sådan influenzapandemi ville vække internationalt, ville denne vurdering skulle foretages i tæt samarbejde med WHO og andre internationale partnere.

I de tidlige faser af udbruddet ville der være store huller i vores viden om den nye virus. Sundhedsmyndighederne ville ønske at vide, hvor smitsom den nye virus er (dvs. hvor stor en procentdel af befolkningen, der forventes at

blive syg), og hvor farlig den er (dvs. hvor sandsynligt det er, at smittede personer vil dø). De ville også ønske at vide, om virussen rammer specifikke befolkningsgrupper, fx børn eller ældre, mere end andre. Det er sandsynligt, at WHO ville tilbyde at sende et internationalt team, der skal yde bistand ved udbrud (**Outbreak Assistance Team**), til det ramte område. ECDC ville bidrage med eksperter til dette team, og gennem disse eksperter ville sundhedsmyndigheder over hele Europa have hurtig adgang til konklusionerne fra dette team.

ECDC har arbejdet tæt sammen med medlemsstaterne om at udvikle deres **beredskab** mod en influenzapandemi. Hvis der opstår en pandemi, vil medlemsstaterne aktivere deres beredskabsplaner.

ECDC ville gennem hele denne pandemi skulle indsamle **overvågningsdata** på europæisk plan om spredningen af sygdommen over vores kontinent. Der er på forhånd udviklet systemer for en sådan overvågning, som bygger på de eksisterende systemer for overvågning af sæsonbetonet influenza i Europa.

Indsats over for en ny trussel: Chikungunya-feber i Europa

Chikungunya er en myggebåren virus, der giver høj feber og ledsmerter. Selv om den sjældent er livstruende, er det en ubehagelig sygdom, der spreder sig hurtigt, når først den har fået fat i en lokal myggebestand. I vinteren 2005-2006 var der et større udbrud af chikungunya-feber på øen La Réunion i Det Indiske Ocean. ECDC samlede førende eksperter, der skulle vurdere, om der var en risiko for, at chikungunya-feberen kunne sprede sig til Europa. Eksperterne kortlagde adskillige regioner i Europa, hvor der var den slags myg, som kunne være

ECDC ville levere **hurtig information** om situationens udvikling via dets websted og dets videnskabelige publikationer. ECDC ville arbejde sammen med Europa-Kommissionen, medlemsstaterne og andre centrale partnere om at sikre en **sammenhængende varsling om risici** i forbindelse med pandemien.

Under hele pandemien ville ECDC også arbejde sammen med medlemsstater og Europa-Kommissionen om at **evaluere effektiviteten** af de kontrolforanstaltninger, der er truffet. ECDC ville arbejde på at skabe grobund for en

bærere af virussen. I betragtning af den betydelige rejseaktivitet mellem Europa og området ved Det Indiske Ocean, konkluderede de, at der var en reel risiko for et udbrud i Europa.

I kølvandet på denne vurdering bistod ECDC og Europa-Kommissionen medlemsstaterne med at udveksle viden og styrke beredskabet mod chikungunya.

I sommeren 2007 dukkede det første udbrud af chikungunya-virus op i Europa i området omkring Ravenna i den nordøstlige del af Italien. På grundlag af det etablerede beredskab, blev de lokale ansatte i sundhedssektoren gjort opmærksomme på truslen fra chikungunya og havde de fornødne ressourcer til at teste for virussen. Udbruddet blev sporet i tide, og det lykkedes at inddæmme det. Ikke desto mindre bekræftede hændelsen, at chikungunya er en trussel, som Europa bliver nødt til at tage alvorligt. Et fælles team fra ECDC/WHO besøgte Ravenna-området under udbruddet og udarbejdede en fælles vurdering af virussens konsekvenser for landene i Europa.

samling af videnskabelig viden og udveksling af erfaringer om, hvad der virker i bekæmpelsen af pandemien.

ESCAIDE-konference 2007, Stockholm

Zsuzsanna Jakab i Europa-Parlamentet

ECDC's strategiske prioriteter for 2007-2013

ECDC's strategiske flerårige program for 2007-2013 analyserer de udfordringer, som smitsomme sygdomme vil stille Europa over for i de kommende år og definerer ECDC's rolle med at bistå medlemsstaterne med at møde disse udfordringer.

De centrale udfordringer, som en styrkelse af folkesundhedsordningerne stiller EU over for, omfatter:

- Forbedring af kvaliteten og sammenligneligheden af data for sygdomsovervågning på EU-niveau. De eksisterende forskelle i sygdomsforekomsten skyldes oftere forskelle i indberetningen end forskelle i den »virkelige verden«.
- Indsamling af videnskabelig viden i EU og sammenstilling heraf i evidensbaseret vejledning om folkesundhed, som medlemsstaterne og deres borgere kan agere på.
- Oprettelse af det rigtige system til opsporing af, og dernæst indsats mod forekomsten af nye sygdomme.
- Det er en central opgave for ECDC at tackle disse systemiske forandringer, og det lægger vores strategiske flerårige program rammerne for.

ECDC Bestyrelsen

Mål for 2013

Senest i 2013 skal følgende være opfyldt:

Mål 1: ECDC skal have ydet et væsentligt bidrag til den videnskabelige videnbase om smitsomme sygdomme og deres sundhedsmæssige virkninger, både på den enkelte person og på samfundet som helhed.

Mål 2: ECDC er det centrale knudepunkt for overvågning af overførbare sygdomme i EU og det autoritative referencepunkt for en styrkelse af overvågningssystemerne i medlemsstaterne.

Mål 3: ECDC's omdømme for videnskabelig ekspertise og lederskab er cementeret blandt centrets partnere, og ECDC er den primære ressource for videnskabelig information og rådgivning om smitsomme sygdomme.

Mål 4: ECDC er referencepunkt i EU for støtte vedrørende opsporing, vurdering, undersøgelse og en koordineret indsats over for nye trusler fra smitsomme sygdomme.

Mål 5: ECDC er det centrale referencecenter i EU for støtte til en styrkelse og kapacitetsopbygning gennem uddannelse i forebyggelse af og kontrol med smitsomme sygdomme.

Mål 6: ECDC's kommunikationsformidling er den primære europæiske kilde til autoritative og uafhængige videnskabelige og tekniske oplysninger på dets område, og ECDC er referencepunkt i EU for støtte vedrørende information om risici.

Mål 7: ECDC har et struktureret samarbejdsprogram med alle centrale parter om smitsomme sygdomme.

ECDC rådgivende forum

Sådan er ECDC opbygget

Centret er opbygget omkring nøglefunktioner. Det omfatter i dag fire tekniske enheder (videnskabelig rådgivning, overvågning, beredskab og indsats samt sundhedskommunikation), som støttes af en administrativ enhed. Ansvar for den overordnede ledelse, styring og koordinering samt eksterne forbindelser påhviler direktørens kontor. De sygdomsspecifikke aktioner går på tværs af de fire tekniske enheder: ECDC har til dato iværksat fire sådanne programmer: luftvejsinfektioner; seksuelt overførte infektioner, herunder hiv og overførsel af virus via blod; sygdomme, der kan forebygges ved vaccination; antimikrobiel resistens og sygehusinfektioner; fødevarebårne sygdomme og sygdomme, som hidrører fra vand og zoonoser; samt nye og vektorbårne sygdomme.

Centrets ledende organer

Centret refererer i sin egenskab af uafhængigt EU-agentur til en **bestyrelse**, hvis medlemmer udpeges af medlemsstaterne, Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen. Bestyrelsen udpeger ECDC's direktør og holder denne ansvarlig for den daglige ledelse af centret. Den skal ligeledes påse, at centret varetager sit kommissorium og udfører sine opgaver i overensstemmelse med grundforordningen. Bestyrelsen vedtager og overvåger gennemførelsen af ECDC's arbejdsprogram og budget, godkender årsberetningen og regnskabet

og fungerer generelt som centrets ledende organ. Der afholdes bestyrelsesmøde to gange årligt.

Det rådgivende forum yder centrets direktør rådgivning vedrørende kvaliteten af det videnskabelige arbejde, som ECDC udfører. Forummet består af repræsentanter for de nationale sundhedsmyndigheder og -organer. De udvælges på grundlag af deres videnskabelige kompetence af medlemsstaterne og en ansat i Europa-Kommissionen, der beskæftiger sig med folkesundhedsspørgsmål. Desuden kan de europæiske videnskabelige sammenslutninger og civilsamfundsgrupper sende egne observatører til det rådgivende forum. For at sikre

ECDC personale

synergi mellem WHO's arbejde og ECDC's arbejde opfordrer ECDC's direktør WHO til at deltage i møderne. Ud over at rådgive ECDC fungerer det rådgivende forum som kanal for udveksling af oplysninger og som videnspulje for medlemsstaterne på folkesundhedsområdet. Det rådgivende forum holder møde mindst fire gange om året.

Forretningsudvalget er et rådgivende udvalg for direktøren, og det træder sammen hver uge. Udvalget er sammensat af den øverste ledelse og er det vigtigste forum for politik, strategisk planlægning og programudvikling, men tjener også som forum for høringer og koordinering af centrets daglige aktiviteter, herunder budgetopfølgning og arbejdsplaner.

ECDC's **kontaktpunkter (competent bodies)** er institutioner eller videnskabelige organer, der formidler uafhængig videnskabelig og teknisk rådgivning eller træffer foranstaltninger med henblik på forebyggelse af og kontrol med sygdomme hos mennesker. De er blevet udpeget af medlemsstaternes regeringer.

De formidler støtte til ECDC inden for dets kommissorium navnlig med hensyn til det forberedende arbejde med afgivelse af videnskabelige udtalelser og ydelse af videnskabelig og teknisk bistand, indsamling af data, identifikation af nye sundhedstrusler og i forbindelse med offentlige oplysningskampagner.

Nøglefakta om ECDC

Operationelt siden: **maj 2005**

Agenturets hjemsted: **Stockholm, Sverige**

Direktør: **Zsuzsanna Jakab**

Medlemsstater: **EU-27 plus EØS/EFTA-landene (se listen nedenfor)**

Grundforordning: **Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 851/2004**

Budget: **41,1 mio. EUR i 2008**

Næste trin: **ECDC's budget vil stige til over 56 mio. EUR frem til 2010 og dets personale til ca. 350 i henhold til centrets nuværende mandat (dvs. kun overførbare sygdomme).**

ECDC's kommissorium

ECDC's grundforordning definerer ECDC's kommissorium, opgaver og driftsformer. Disse kan sammenfattes således:

- ECDC skal koncentrere sig om smitsomme sygdomme og sygdomsudbrud af ukendt oprindelse.
- ECDC skal være et proaktivt ekspertisecenter, for så vidt angår information og videnskabelig viden om alle aspekter af smitsomme sygdomme.
- ECDC skal være en forandringsagent ved aktivt at støtte hele EU-systemet og dets medlemsstater i deres bestræbelser på at forbedre forebyggelsen af og kontrollen med smitsomme sygdomme.

Find ud af mere om ECDC

Websted

Du kan læse mere om ECDC og vore aktiviteter på vores websted. Her finder du fx detaljerede oplysninger om de vigtigste smitsomme sygdomme, som ECDC overvåger, links til relevante organisationer (fx nationale og EU-overvågningsorganer), et nyhedsarkiv samt oplysninger om kommende begivenheder: www.ecdc.europa.eu

Eurosurveillance

ECDC udgiver et ugentligt videnskabeligt onlinetidsskrift kaldet *Eurosurveillance*. *Eurosurveillance* blev grundlagt i 1995 og er blevet det førende tidsskrift om smitsomme sygdomme i Europa. Det er et tidsskrift med åben adgang, der også tilbyder mulighed for at abonnere på nyheder om hændelser på såvel e-breve som RSS-feed. www.eurosurveillance.org

Medlemsstater

ECDC's netværk består af følgende medlemsstater:

De 27 EU-medlemsstater:

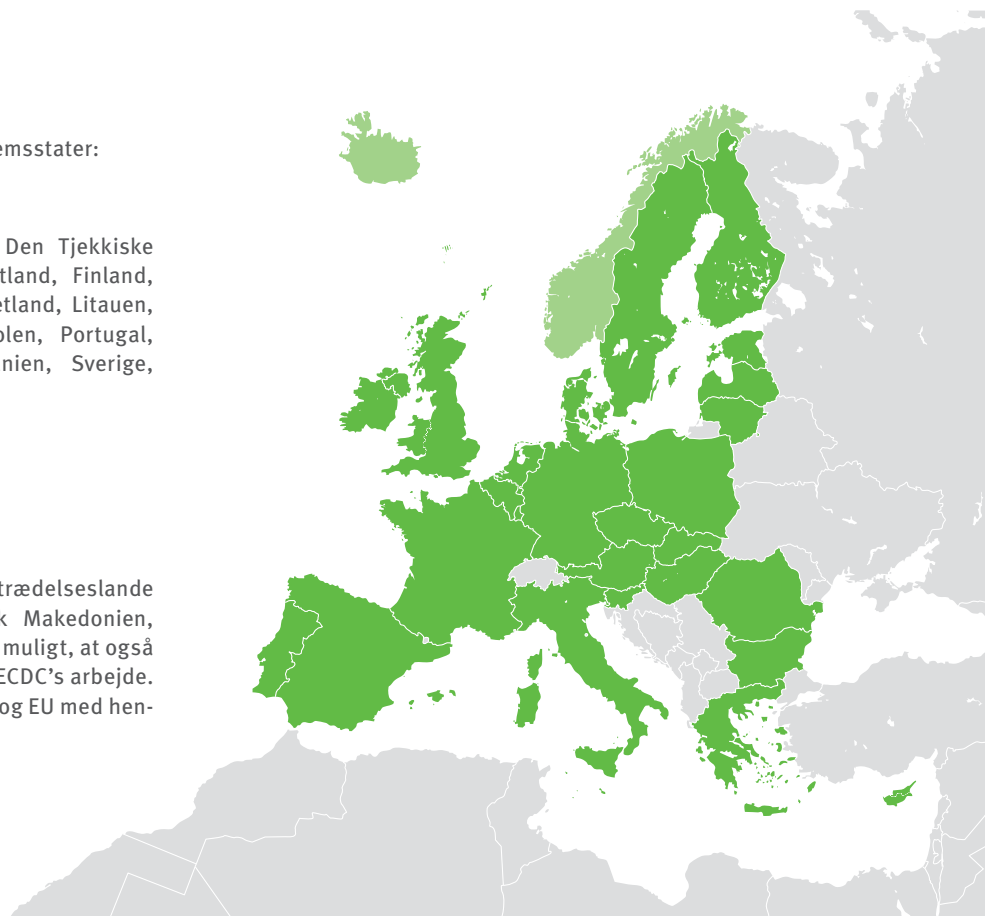
Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Den Tjekkiske Republik, Det Forenede Kongerige, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Irland, Italien, Letland, Litauen, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Sverige, Tyskland, Ungarn og Østrig.

EØS/EFTA-landene:

Island, Liechtenstein, Norge

Andre EU-nabolande:

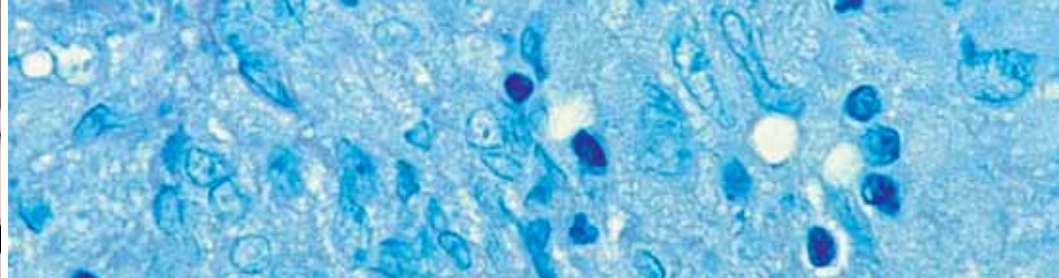
ECDC er begyndt at inddrage de tre tiltrædelseslande — Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Kroatien og Tyrkiet — i sit arbejde. Det er muligt, at også andre EU-nabolande vil blive inddraget i ECDC's arbejde. Der pågår forhandlinger mellem Schweiz og EU med henblik på Schweiz' deltagelse i ECDC.

ECDC's publikationer

ECDC udgiver en række publikationer, der henvender sig både til eksperter og til offentligheden. Videnskabelige publikationer offentliggøres kun på engelsk, hvorimod publikationer henvendt til den brede offentlighed udgives på de 23 officielle EU-sprog samt islandsk og norsk.

ECDC udgiver et kvartårligt nyhedsbrev om sine aktiviteter, kaldet *ECDC Insight*, samt korte kvartårlige briefer til politiske beslutningstagere om videnskabelige emner (*ECDC Executive Science Update*).

Histopatologisk undersøgelse af tuberkulose, endometrium

Liste over smitsomme sygdomme, som er anmeldelsespligtige i EU

Luftvejsinfektioner

Influenza, tuberkulose, legionellose.

Seksuelt overførbare sygdomme, herunder hiv og vira overført via blod

Chlamydia-infektioner, gonokok-infektioner, hepatitis B, hepatitis C, hiv-infektion og syfilis.

Fødevejrbårne sygdomme og zoonoser

Campylobacteriose, cryptosporidiose, infektion med enterohæmoragiske E. coli (EHEC), norovirusinfektion, salmonellose, hepatitis A og E, listeriose, botulisme, brucellose, Creutzfeldt-Jakob-sygdom og andre smitsomme spongiforme encephalopati (TSE), shigellose, toxoplasmose, trikinose og yersiniose, miltbrand, kolera, tularæmi, ekinokokose, giardiasis, leptospirose.

Nye og vektorbårne sygdomme

Malaria, Q-feber, chikungunya, hanta, dengue og gul feber, West Nile-feber, borreliose, tick borne encephalitis (TBE), pest, svært akut respiratorisk syndrom (SARS), kopper, viral hæmorrhagisk feber, nye/andre sygdomme af ukendt oprindelse.

Sygdomme, der kan forebygges ved vaccine

Haemophilus influenza type B, mæslinger, meningokok-sygdom, fåresyge, kighoste, røde hunde, pneumokok-infektioner (invasive), difteri, tetanus, børnelammelse, hundegalskab, rotavirus-infektion, skoldkopper, HPV.

Sygehusinfektioner og antimikrobiel resistens

Nosokomielle infektioner, antibiotikaresistente sygdomsfremkaldende bakterier.

Hvordan får man fat i publikationer fra EU

Publikationer til salg:

- Via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>)
- Hos boghandleren; oplys titel, forlag og/eller ISBN-nummer
- Ved at kontakte et af vores salgssteder direkte. Adresser, telefonnumre osv. findes på følgende webadresse: <http://bookshop.europa.eu>, eller send en fax til +352 2929-42758 med anmodning om kontaktoplysninger.

Gratis publikationer:

- Via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>)
- Hos Europa-Kommissionens repræsentationer eller delegationer. Adresser, telefonnumre osv. findes på følgende webadresse: <http://ec.europa.eu>, eller send en fax til +352 2929-42758 med anmodning om kontaktoplysninger.

**ECDC — Det Europæiske Center for
Sygdomsforebyggelse og -kontrol**

Besøgsadresse: Tomtebodavägen 11 A
17183 Stockholm, SVERIGE

Tlf. +46 858601000

Fax +46 858601001

Websted: <http://www.ecdc.europa.eu>

E-post: info@ecdc.europa.eu

Postadresse:

ECDC — Det Europæiske Center for
Sygdomsforebyggelse og -kontrol

171 83 Stockholm, SVERIGE

TQ-30-08-669-DA-C

Denne brochure foreligger på følgende sprog:

Dansk, Engelsk, Estisk, Finsk, Fransk, Græsk,
Hollandsk, Irsk, Islandsk, Italiensk, Lettisk, Litauisk,
Maltesisk, Norsk, Polsk, Portugisisk, Slovakisk,
Slovensk, Spansk, Svensk, Tjekkisk, Tysk, Ungarsk